

Привредна сарадња
АП Војводине и
Федеративне
Републике Бразил

јануар - април 2024. године

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
ВОЈВОДИНЕ

1919

Нови Сад, јун 2024. године

ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА БРАЗИЛ – ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

	Федеративна Република Бразил	Република Србија
Главни град	Бразилија	Београд
Површина	8.515.770 km ²	77.474 km ²
Број становника	220.051.512 (процена 2024)	6.652.212 (процена 2024)
БДП	1.920,10 млрд УСД (2022)	63,56 млрд УСД (2022)
Процентуални годишњи раст БДП	2,5% (Q1 2024)	4,7% (Q1 2024)
Удео пољопривреде у БДП	6,6%	9,8%
Удео индустрије у БДП	20,7%	41,1%
Удео услуга у БДП	72,7%	49,1%
БДП по глави становника (PPP ¹)	15.093,47 УСД (2022)	20.885,89 УСД (2022)
Стопа инфлације	3,9% (мај 2024)	4,5% (мај 2024)
Стопа незапослености	7,5% (април 2024)	9,4% (Q1 2024)

Билатерални односи између Републике Србије и Бразила, према подацима Министарства спољних послова Републике Србије, датирају **од 1938. године**. Односи са Бразилом су добри и имају дугу традицију, засновани су на међусобном разумевању и интересу за јачање политичког дијалога и свеукупне сарадње на билатералном и мултилатералном плану. По питању економских односа, Бразил је наш **највећи трговински партнер у Латинској Америци**.

Највећа бразилска инвестиција у Србији је „Галеника“, коју је купила бразилска компанија Елиус (*Aelius*) из Луксембурга (повезано лице EMSS/A Бразил), почетком 2018. године.

Према подацима Министарства, од билатералних споразума између Србије и Бразила, по значају се издвајају **Споразум о укидању виза** за њихове држављане (потписан у јуну 2010. године), **Споразум о сарадњи у области одбране** (потписан у новембру 2010. године) и **Споразум о ваздушном саобраћају** (потписан у септембру 2022. године у Њујорку).

Србија има представништво у Бразилу у виду **амбасаде** (тренутни амбасадор Републике Србије у Федеративној Републици Бразил је Александар Ристић).

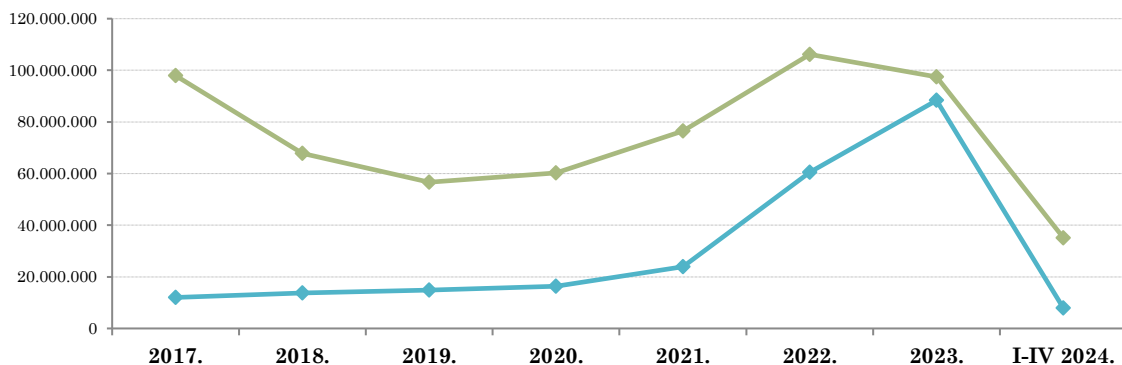
¹ **Паритет куповне моћи** (енгл. *Purchasing power parity - PPP*) је однос општих индекса цена међу државама који служе за корекцију службених курсева.

СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ БРАЗИЛ

Спољнотрговинску робну размену између Републике Србије и Федеративне Републике Бразил карактерише **већи увоз од извоза**, односно **спољнотрговински дефицит** на страни Републике Србије.

У периоду јануар - април 2024. године, у **робној размени са Бразилом** забележен је **дефицит у вредности од 27,2 млн евра**, док је у истом периоду 2023. године остварен суфицит од 45 млн евра. Услед повећања увоза из Бразила, уз истовремени значајан пад извоза у Бразил, у прва четири месеца 2024. **покривеност увоза извозом је драстично опала**, са 246% колико је износила у периоду јануар - април прошле године, на **22%** у истом периоду ове године.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије и Федеративне Републике Бразил (у еврима)

Укупна робна размена између Републике Србије и Бразила је у прва четири месеца 2024. године износила **43,0 млн евра** и за **59,8%** је била мања од размене остварене у истом периоду 2023. године.

Извоз из Србије у Бразил је у периоду јануар - април 2024. године реализован у вредности од **7,9 млн евра** и у односу на исти период 2023. године био је **знатно мањи (-89,6%)**, док је **увоз Србије из Бразила износио 35,1 млн евра** и у односу на исти период претходне године **већи је за 13,6%**.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије и Федеративне Републике Бразил

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-IV 2024.	7.869	10,4	35.111	113,6	42.980	40,2	-27.242
I-IV 2023.	75.905	1002,9	30.910	87,0	106.814	247,9	44.995
2023.	88.343	145,9	97.512	91,9	185.855	111,5	-9.169
2022.	60.546	253,0	106.163	138,9	166.709	166,1	-45.616

У укупној спољнотрговинској робној размени Републике Србије у периоду јануар - април 2024. године, **размена са Бразилом чинила је 0,2%** и налазила се на **47. месту** (58. место у извозу, са учешћем 0,1%, односно 39. место у увозу са учешћем 0,3%).

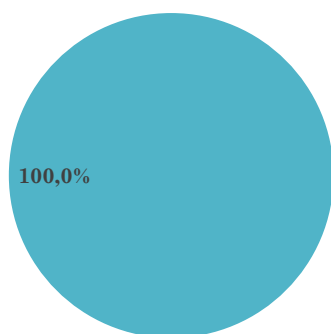
Учешће и позиција Федеративне Републике
Бразил у робној размени АП Војводине са
светом, јануар - април 2024. године

УКУПНА РАЗМЕНА	0,2%	47. место
ИЗВОЗ	0,1%	58. место
УВОЗ	0,3%	39. место

Посматрано по секторима делатности, **целокупан извоз Србије у Бразил** у периоду јануар - април 2024. године чинио је **извоз Прерађивачке индустрије**, који је у односу на исти период 2023. године забележио **био мањи за 29,8%**. У оквиру Прерађивачке индустрије, у Бразил се највише извозе **производи од гуме и пластике (47,0%), електрична опрема (18,3%) и непоменуће машине и опрема (16,4%)**. У посматраном периоду претходне године, 85,2% извоза Србије у Бразил је чинио сектор Рударства (тачније извоз руда бакра и концентрата), док у истом периоду ове године није забележен извоз поменутог сектора.

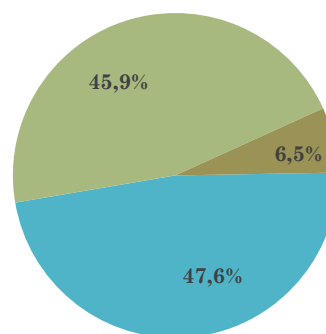
На првом месту у увозу Републике Србије из Бразила је увоз сектора **Прерађивачке индустрије (47,6%** у периоду јануар - април 2024. године), који је у посматраном периоду међугодишње **био већи за 9,0%**. На другом месту је увоз **Пољопривреде, шумарства и рибарства (45,9%)**, који је у односу на исти период 2023. године забележио **повећање од 25,7%** (првенствено услед повећаног увоза кафе). **Увоз сектора Некласификовано по КД чинио је 6,5%** укупног републичког увоза из Бразила у периоду јануар - април ове године, а међугодишње је **смањен за 17,4%**.

Структура извоза Србије у Бразил,
јануар - април 2024. године

■ Прерађивачка индустрија

Структура увоза Србије из Бразила,
јануар - април 2024. године

■ Прерађивачка индустрија

■ Пољопривреда, шумарство и рибарство

■ Некласификовано по КД

Посматрано **по артиклима**, у периоду јануар - април 2024. године **из Србије у Бразил је највише извезено Црева вештачких, од очврснутих беланчевина**, у вредности од 2,1 млн евра, са учешћем од 27,1% у укупном извозу у Бразил, а **за 52,7% мање** него у истом периоду прошле године.

У истом периоду, из Бразила је највише увезено Кафе, непржене, са кофеином, у вредности од 14,7 млн евра (што чини 41,8% укупног увоза из Бразила), уз међугодишње повећање вредности увоза од 25,5%. Србија је 54% укупног увоза кафе у посматраном периоду реализовала из Бразила.

Најзначајнији производи у робној размени Републике Србије и Федеративне Републике Бразил

*у 000 евра

ИЗВОЗ	I-IV 2024.			
	Назив производа	Износ	Учешће	Индекс
	Црева вештачка, од очврснутих беланчевина	2.133	27,1%	47,3
	Гуме спољне пнеуматске, нове, за пољопривредна возила	835	10,6%	79,9
	Делови осталих гасних турбина	778	9,9%	36,3
	Остали мотори; генератори: једносмерни,=<750W, остали	755	9,6%	1.029,4
	Конструкције и делови, углавном од лима,остало	435	5,5%	-

УВОЗ	I-IV 2024.			
	Назив производа	Износ	Учешће	Индекс
	Кафа, непржена, са кофеином	14.663	41,8%	125,5
	Полиетилен, релативне густине мање од 0,94, остало	2.279	6,5%	104,2
	Неразврстана роба по ЦТ ² -роба на складиштењу	2.249	6,4%	81,9
	Хемијска дрвна целулоза, сулфатна, (полу)бељена, нечетинар	2.002	5,7%	518,7
	Екстракти,есенције и концентрати од кафе	1.900	5,4%	70,8

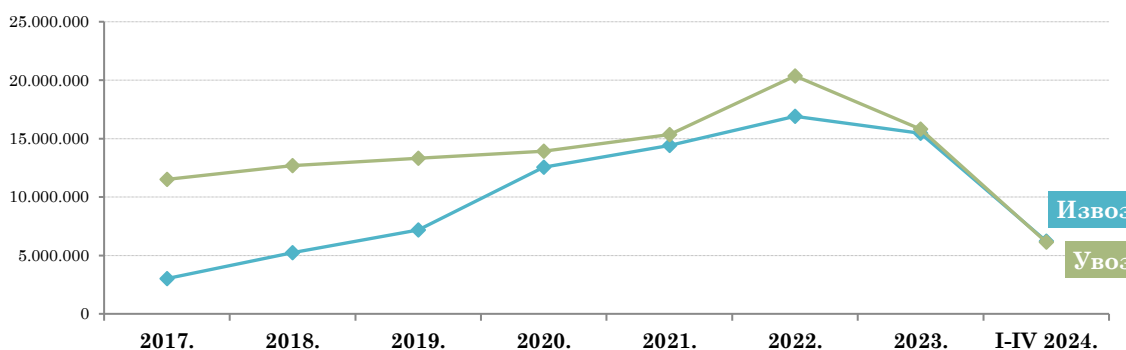
² На основу Методологије статистике спољне трговине, појам Неразврстана роба по ЦТ обухвата следеће: војна роба, роба у складиштењу и роба у слободној зони за коју још није одређена царинска тарифа и делови за моторна возила и делови за авионе који се увозе или извозе уз основно средство.

СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ И ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ БРАЗИЛ

Спољнотрговинску робну размену између АП Војводине и Бразила претходних година карактерисао је већи увоз од извоза, односно **дефицит у размени на страни АП Војводине**. Међутим, у прва четири месеца ове године у робној размени с Бразилом забележен је **спољнотрговински суфицит на страни АП Војводине, у вредности од 72 хиљаде евра**.

Смањење извоза у Бразил, уз истовремени раст увоза из Бразила, допринели су **смањењу покривености увоза извозом** у робној размени АП Војводине са Бразилом, са 162% (колико је износила у прва четири месеца прошле године), на **101%** у истом периоду ове године.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине и Федеративне Републике Бразил (у еврима)

Укупна робна размена између АП Војводине и Бразила је у прва четири месеца 2024. године износила **12,3 млн евра** (што чини 29% укупне размене између Републике Србије и Бразила у истом периоду), и **за 3,6% је била мања** у односу на размену забележену у истом периоду прошле године.

Извоз из АП Војводине у Бразил је у периоду јануар - април 2024. године износио **6,2 млн евра**, и **за 21,6% је био мањи** у односу на извоз у истом периоду 2023. године, док је **војвођански увоз из Бразила износио готово исто колико и извоз** у посматраном периоду (**6,1 млн евра**), а међугодишње је **повећан за 25,5%**.

Спољнотрговинска робна размена између АП Војводине и Федеративне Републике Бразил

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-IV 2024.	6.210	78,4	6.138	125,5	12.348	96,4	72
I-IV 2023.	7.920	177,3	4.890	79,2	12.811	120,4	3.030
2023.	15.458	91,4	15.807	77,6	31.265	83,9	-350
2022.	16.905	117,2	20.361	132,7	37.266	125,2	-3.456

*у 000 евра

Током прва четири месеца 2024. године, робна размена са Бразилом чинила је **0,2% укупне спољнотрговинске робне размене АП Војводине забележене у датом периоду** (извоз у Бразил чинио је **0,2% укупног војвођанског извоза**, а увоз из Бразила **0,1% укупног увоза**).

Бразил се налази на 40. месту на листи земаља са којима је АП Војводина остварила робну размену у периоду јануар - април 2024. године (33. место међу извозним дестинацијама АП Војводине и 48. место на листи земаља из којих је Војводина увозила у посматраном периоду).

Учешће и позиција Федеративне Републике Бразил у робној размени АП Војводине са светом, јануар - април 2024. године

УКУПНА РАЗМЕНА	0,2%	40. место
ИЗВОЗ	0,2%	33. место
УВОЗ	0,1%	48. место

Према последњим расположивим подацима, у **2022. години је у АП Војводини укупно 209 привредних субјеката пословало са Бразилом**. Већи је био број привредних субјеката који су само увозили из Бразила (187), од оних који су само извозили у Бразил (18), док су четири привредна субјекта бележила робну размену у оба смера.

Број привредних субјеката АП Војводине који послују са Бразилом

АП Војводина - Бразил	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Индекс 2019/2018.	Индекс 2020/2019.	Индекс 2021/2020.	Индекс 2022/2021.
Укупно - Број привредних субјеката	152	166	184	214	209	109,2	110,8	116,3	97,7
Број привредних субјеката који само извозе	7	11	13	15	18	157,1	118,2	115,4	120,0
Број привредних субјеката који само увозе	140	152	166	194	187	108,6	109,2	116,9	96,4
Број привредних субјеката са разменом у оба смера	5	3	5	5	4	60,0	166,7	100,0	80,0

ИЗВОЗ АП ВОЈВОДИНЕ У ФЕДЕРАТИВНУ РЕПУБЛИКУ БРАЗИЛ ПО СЕКТОРИМА ДЕЛАТНОСТИ И ПРОИЗВОДИМА (КД 2010)

Посматрано по секторима делатности, целокупан извоз АП Војводине у Бразил у периоду јануар - април 2024. године чинио је извоз **Прерађивачке индустрије**, који је међугодишње **смањен за 21,6%** (вођено смањеним извозом производа од гуме и пластике).

Посматрано по областима делатности, највећи извоз из АП Војводине у Бразил забележила је област **Производња производа од гуме и пластике**, у износу од **3,2 млн евра** у посматраном периоду (учешће 52,3% у укупном војвођанском извозу у Бразил), а који је међугодишње **смањен за 2,7 млн евра или 45,6%** (превасходно услед смањеног извоза вештачких црева, од очврснутих беланчевина, за 2,4 млн евра мг.).

На другом месту је извоз области **Производња електричне опреме**, остварен у износу од **1,2 млн евра** у посматраном периоду (учешће 20,0% у укупном војвођанском извозу у Бразил), а који је међугодишње **повећан за чак 235,4%** (услед повећаног извоза осталих мотора и генератора).

Извоз АП Војводине у Бразил по областима делатности, I-IV 2024.
(кумулативно учешће 100,0% у укупном војвођанском извозу у Бразил)

Посматрано по артиклима, у периоду јануар - април 2024. године, из Војводине у Бразил највећи је био извоз **Црева вештачких, од очврснутих беланчевина**, у вредности од **2,1 млн евра**, са учешћем од **34,4%** у укупном извозу АП Војводине у Бразил (а чинио је 6,5% укупног војвођанског извоза датог артикла у посматраном периоду), уз међугодишње забележено **смањење вредности извоза за 52,7%**.

На другом месту је извоз **Гума спољних пнеуматских, нових, за пољопривредна возила** (учешће 13,5% у укупном извозу АП Војводине у Бразил у прва четири месеца 2024. године), који је међугодишње **смањен за 20,1%**. На трећем месту налази се извоз **Осталих мотора; генератора: једносмерних, =<750W, осталих** (учешће 12,2%), који је забележио значајно међугодишње повећање (индекс 1.029,4).

Најзначајнији извозни производи у спољнотрговинској робној размени
АП Војводине и Федеративне Републике Бразил

*у 000 евра

Назив производа	2023.			I-IV 2024.			Учешће у укупном извозу АПВ датог артикла
	Износ	Учешће	Индекс 2023 2022	Износ	Учешће	Индекс I – IV 2024 I – IV 2023	
Укупно	42 врсте артикала			27 врста артикала			
Црева вештачка, од очврснутих беланчевина	7.421	48,0%	101,5	2.133	34,4%	47,3	6,5%
Гуме спољне пнеуматске, нове, за пољопривредна возила	2.215	14,3%	56,9	835	13,5%	79,9	4,4%
Остали мотори; генератори: једносмерни, =<750kW, остали	81	0,5%	79,3	755	12,2%	1.029,4	2,1%
Конструкције и делови, углавном од лима, остало	0	0,0%	-	435	7,0%	-	14,3%
Остали мотори; генератори: једносмерни, >750W=<7,5kW, остали	646	4,2%	228,0	395	6,4%	348,9	4,2%
Квасац неактивни, остали	145	0,9%	307,5	269	4,3%	531,5	20,7%
Делови механичких уређаја за избацивање млаза, остали	1.295	8,4%	95,5	240	3,9%	44,3	43,9%
Гуме спољне, нове, за аутобусе, камионе, IO>121, остале	47	0,3%	-	237	3,8%	-	0,4%
Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи=<10%	372	2,4%	-	188	3,0%	-	0,3%
Активни природни минерални производи; животињско прнило	342	2,2%	193,2	167	2,7%	-	5,6%

УВОЗ ИЗ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ БРАЗИЛ У АП ВОЈВОДИНУ ПО СЕКТОРИМА ДЕЛАТНОСТИ И ПРОИЗВОДИМА (КД 2010)

Највећи део увоза АП Војводине из Бразила остварује сектор **Пољопривреда, шумарство и рибарство (71,2%** у периоду јануар - април 2024. године), који је међугодишње повећан за **2,3%** (услед повећаног увоза непржене кафе). На другом месту налази се увоз **Прерађивачке индустрије**, који је чинио **24,3%** укупног војвођанског увоза из Бразила у прва четири месеца 2024. године, а забележио је међугодишње смањење од **31,3%** (услед смањеног увоза прехранбених производа). Остатак увоза чини увоз сектора **Некласификовано по КД**, који је чинио **4,5%** укупног војвођанског увоза из Бразила у посматраном периоду, а забележио је смањење вредности увоза за **50,5%** мг.

Увоз АП Војводине из Бразила по секторима делатности, I-IV 2024.

Посматрано по областима делатности, у увозу АП Војводине из Бразила највеће је учешће области **Пољопривредна производња, лов и услужне делатности (71,2%** у посматраном периоду), а највећи део тог увоза односи се на **увоз непржене кафе (86,1%)**.

Водеће делатности у увозу АП Војводине из Бразила, I-IV 2024. (кумулативно учешће 98,9% у укупном војвођанском увозу из Бразила)

Посматрано по артиклима, у прва четири месеца 2024. године више од половине војвођанског увоза из Бразила чинио је увоз **Кафе, непржене, са кофеином (61,3%,)** који је међугодишње био **већи за 115,2%**. Војводина је **49,6%** укупног увоза **кафе** у посматраном периоду **реализовала из Бразила**.

Најзначајнији увозни производи у спољнотрговинској робној размени
АП Војводине и Федеративне Републике Бразил

*у 000 евра

Назив производа	2023.			I-IV 2024.			Учешће у укупном увозу АПВ датог артикла
	Износ	Учешће	Индекс 2023 2022	Износ	Учешће	Индекс I – IV 2024 I – IV 2023	
Укупно	333 врсте артикала			183 врсте артикала			
Кафа, непржена, са кофеином	7.207	45,6%	62,8	3.764	61,3%	215,2	49,6%
Сок од поморанџе, несмрзнут, Вгix до 20	1.136	7,2%	120,5	491	8,0%	130,6	98,5%
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	658	4,2%	213,4	270	4,4%	48,1	0,1%
Сок од поморанџе, смрзнут, Вгix до 67, остали	690	4,4%	80,2	202	3,3%	60,3	15,6%
Лубенице, свеже	307	1,9%	126,3	169	2,8%	105,0	48,8%
Коже говеђе, бивоље, остале, обрађене, 'grain', цепане	483	3,1%	84,4	168	2,7%	124,2	24,2%
Гуава, манго и мангуста, свежи или суви	347	2,2%	146,0	103	1,7%	359,9	29,2%
Семе остало, плодови и споре, за сетву, остало	75	0,5%	77,4	78	1,3%	103,5	23,0%
Бибер рода Piper, недробљен нити млевен	115	0,7%	113,6	70	1,1%	154,6	76,5%
Штампарске боје, искључујући црну, остале	201	1,3%	115,1	67	1,1%	53,8	8,1%

Војводина је у периоду јануар - април 2024. године **увезла 183 различите врсте производа из Бразила**, док је у истом периоду **извезла свега 27**.

СТРАНЕ ДИРЕКТНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ ИЗ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ БРАЗИЛ У АП ВОЈВОДИНИ

У АП Војводини, закључно са априлом 2024. године, **нема забележених страних директних инвестиција из Федеративне Републике Бразил.**

ИЗВОР ПОДАТАКА

1. Републички завод за статистику, <https://www.stat.gov.rs/oblasti/spoljna-trgovina/>
2. Central Intelligence Agency (CIA), The World Factbook, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/brazil/>
3. Trading Economics, <https://tradingeconomics.com/brazil/indicators>
4. Развојна агенција Војводине, <https://rav.org.rs/sr/>
5. Министарство спољних послова Републике Србије, <https://www.mfa.gov.rs/spoljna-politika/bilateralna-saradnja>

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Служба за привредна кретања и економске односе са иностранством

Број: 05/4-12/26-2024